

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24Co/2/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8715212838
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8715212838.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a sudcov JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Elišky Wagshalovej v spore žalobkyne D. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom H.L. X., zast. N. kanceláriou Hovan a Hospūdka, s. r. o., M. Gorkého 8, Spišská Nová Ves, IČO: 47233419, proti žalovanému G. I. H., H., A.ťná XX, H., M.: XXXXXXXX, zast. JUDr. Jaroslavom Sidorom, advokátom, AK Poprad, Zdravotnícka 4373/6, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 13C/233/2015 - 235 zo dňa 24.05.2017 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy voči žalovanému z dôvodu, že tento na stránke exekútorského úradu uverejnil trestný rozkaz vydaný voči nej, čím poškodil jej dobrú povesť. Poukázala na to, že na uverejnenom trestnom rozkaze sa nachádzali jej osobné údaje, pričom nedala súhlas k takémuto zverejneniu a týmto konaním žalovaného došlo k zníženiu jej spoločenského statusu, spôsobilo jej stres, traumy s vplyvom na jej zdravotný stav.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil v zmysle ustanovení § 11, § 13 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že predmetný nárok nie je dôvodný. Poukázal na skutočnosť, že žalovaný bol stranou v trestnom konaní, voči ktorému bol spáchaný trestný čin, za čo bola právoplatne uznaná vinnou žalobkyňa. Ako poškodenému mu bol doručený trestný rozkaz, pričom žiadny právny predpis mu nezakazuje zverejniť právoplatné rozhodnutie súdu, preto jeho postup nemožno považovať za rozporný s právnymi predpismi. Nakoľko sa nejedná o nepravdivé či difamačné tvrdenia zo strany žalovaného, nemôže takéto jeho konanie predstavovať zásah do práva na ochranu osobnosti.

3. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle zásady úspechu, keď zaviazal neúspešnú žalobkyňu na náhradu trov konania úspešnému žalovanému, ako aj na náhradu trov štátu.

4. Proti citovanému rozsudku bolo podané odvolanie zo strany žalobkyne. Žalobkyňa sa nestotožnila s rozsudkom súdu prvej inštancie s poukazom na to, že na základe vykonaných dôkazov súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Poukázala na skutočnosť, že na internetovej stránke, ktorá patrí žalovanému bol uverejnený text s trestným rozkazom vydaným voči jej osobe, kde sa nachádza jej meno, priezvisko, adresa, pošta na doručovanie písomnosti ako aj obsah textu, v ktorom sa nachádzajú mimo iných aj údaje o jej bývalom manželovi. Táto skutočnosť nebola sporná. Tým, že žalovaný na webovej stránke bez anonymizácie publikoval tento trestný rozkaz, došlo k zásahu do práva na ochranu jej osobnosti. O tomto je vedené aj konanie na Úrade na ochranu osobných údajov, ktoré nie je doposiaľ ukončené. Žalobkyňa bola odsúdená, čo je skutočnosť týkajúca sa jej súkromného života, no zverejnením tohto trestného rozkazu sa stala v tejto záležitosti vec verejná, napriek tomu, že nedala súhlas na zverejnenie a rozširovanie skutočností z jej súkromného života.

Tým bolo porušené právo na súkromie, nakoľko súčasťou tohto práva je aj to, že sa táto osoba môže rozhodnúť aké skutočnosti z jej súkromného života môžu byť sprístupnené iným či zverejnené. Bolo preukázané, že týmto zverejnením došlo k zníženiu jej dôstojnosti a vážnosti v značnej miere, pričom žalovaný sledoval len cieľ pomsty pri zverejnení tohto trestného rozkazu. Poukázala na to, že naďalej prebieha konanie pred Úradom na ochranu osobných údajov a že žalovanému v žiadnom prípade neprislúcha právo zverejňovať obsah trestného rozkazu, preto súd vec nesprávne právne posúdil. Navrhla, aby bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušené a vec vrátená na druhé konanie.

5. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu považoval odvolacie námietky za nedôvodné a navrhol rozsudok potvrdiť ako vecne správny s poukazom na dôvody, ktoré uviedol súd. K podanému rozhodnutiu Úradu na ochranu osobných údajov uviedol, že rozhodnutie trestného súdu nebolo súčasťou informačného systému exekútora, v tomto konaní vystupoval v pozícii poškodeného, teda bol príjemcom osobných údajov, ktoré spracoval v trestnej veci súd, čo nespadá pod ochranu Zákona č. 122/2013 Z.z. V tomto žalovaným neuviedol žalobkyňa žiadne údaje, ktoré sú súčasťou jeho informačného systému, o čom svedčí aj rozhodnutie Úradu pre ochranu osobných údajov. Poukázal na to, že žiadny právny predpis neukladá poškodenému, aby anonymizoval údaje zo súdneho rozhodnutia, ktoré mu je ako poškodenému doručené, pričom žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno preukázania uplatneného nároku.

6. K podanému vyjadreniu sa žalobkyňa vyjadrila tak, že zotrvala na svojich stanoviskách a trvala na nespornosti toho, že došlo k protiprávnemu zásahu, čím došlo k zníženiu jej spoločenského statusu.

7. K tomuto uviedol žalovaný vo svojom vyjadrení to, že žalobkyňa len tvrdila zníženie jej spoločenského statusu, čo nepreukázala žiadnym dôkazom a poukázal aj na to, že žiadny právny predpis nezakazuje poškodenému konať tak ako konal, čo je zvýraznené aj tým, že trestné konanie je verejné a o skutočnosti, že sa proti nej viedlo trestné konania sa verejnosť mohla dozvedieť v súlade s trestným poriadkom.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) v zmysle zásad uvedených v § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal rozsudok v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke, najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

9. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

10. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

11. Súd prvej inštancie ako vyplýva z odôvodnenia tohto rozsudku zamietol žalobu z dôvodu, že sa nejedná o nepravdivé či diformáčné tvrdenia zo strany žalovaného. Odvolací súd sa nestotožňuje s týmto záverom súdu prvej inštancie, nakoľko v danom prípade sa jedná o špecifickú situáciu zverejnenia listiny, ktorá obsahuje osobné údaje žalobkyne, pričom už táto samotná skutočnosť bez ohľadu na to, že sa jednalo o súdne rozhodnutie, je spôsobilá zasiahnuť do ochrany osobnosti, nakoľko je zrejmé, že súčasťou ochrany osobnosti je ochrana osobných údajov jednotlivca. V danom prípade odvolací súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by vychádzajúc z kritérií a zásad primeranosti a proporcionality odôvodňovali takýto krok zo strany žalovaného. To, že žalobkyňa v rámci exekučného konania konala tak, že jej konanie naplnilo skutkovú podstatu trestného činu, v žiadnom prípade nemôže znamenať

legalizáciu zverejnenia trestného rozkazu na verejne prístupnej internetovej stránke prevádzkovej žalovaným.

12. Vychádzajúc z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva je nutné mať na pamäti, že je nutné nájsť spravodlivú rovnováhu medzi právom na súkromie na jednej strane a záujmom, ktorý vyžaduje voľné poskytovanie osobných dát, pričom vychádzajúc z individuálnych okolností prípadu, nemožno dospieť k záveru, že akékoľvek zverejnenie osobných dát aj pokiaľ sú pravdivé, nie je spôsobilé zasiahnuť do práva na súkromie. Poskytovanie, respektíve zverejňovanie osobných dát je podľa individuálnych okolností prípadu spôsobilé zasiahnuť do práva na súkromie, ktoré je garantované Dohovorom ako aj Chartou základných práv Európskej únie. Odvolací súd vychádzajúc z princípov judikatúry súdnych autorít Európskej únie dospel k záveru, že zverejnením tohto trestného rozkazu nie je možné ospravedlniť ani dosiahnutím legitímneho cieľa, aj keď je nepochybné, že súdny exekútor, ktorý zodpovedá za nerušený výkon súdnej exekúcie, má záujem, aby povinné osoby nijakým spôsobom nehatili priebeh exekúcie. Nepochybne zo strany žalovanej išlo o takéto konanie, no v prípade že by súdny exekútor, teda žalovaný mal v záujme dosiahnutie len legitímneho cieľa, ktorým môže byť všeobecná informácia pre povinného v konaní, že určitým konaním, ktorým bude brániť vo výkone rozhodnutia, môže naplniť skutkovú podstatu trestného činu a za to aj trestne postihnuteľný pre dosiahnutie tohto legitímneho cieľa nebolo nutné zverejniť osobné údaje žalovanej. Tento cieľ by nepochybne bol dosiahnutý aj zverejnením anonymizovaného trestného rozkazu.

13. Zároveň podľa názoru odvolacieho súdu pri hľadaní rovnováhy medzi právom na súkromie a právom na slobodu vyjadrovania odvolací súd dospel k záveru, že v demokratickej spoločnosti nebolo nutné uverejnenie neanonymizovaného trestného rozkazu, čím došlo k neoprávnenému zásahu do ochrany osobnosti na strane žalovanej. Z týchto dôvodov odvolací súd poukazuje na závery prijaté v rozhodovacej činnosti Súdneho dvora Európskej únie ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že základ nároku je daný.

14. Nakoľko sa súd prvej inštancie nezaoberal otázkou toho, aké primerané zadosťučinenie je dôvodné priznať žalovanej a prípadne, či je dôvodné priznať aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, odvolací súd postupom podľa § 389 ods. 1 písm.c/ CSP zrušil napadnutý rozsudok, nakoľko súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia základu nároku nevykonal dokazovania a právne posúdenie otázky primeraného zadosťučinenia, či prípadnej náhrady nemajetkovej ujmy a nie je účelné doplniť dokazovanie v tomto rozsahu odvolacím súdom.

15. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie rozhodnúť o tom, aké je primerané zadosťučinenie v prospech žalovanej (forma ospravedlnenia...) a rozhodnúť aj o jej nároku na priznanie prípadnej nemajetkovej ujmy, nakoľko základ nároku preukázaný v konaní bol. V tejto súvislosti musí brať do úvahy aj konanie žalovanej v exekučnom konaní.

16. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Satakunnan Markkinapörssi Oy and Satamedia Oy v. Finland a Rozsudok Súdneho dvora zo 6. novembra 2003. (sťažnosť č 931/2013 Trestné konanie proti Bodil Lindqvist. Návrh na začatie prejudiciálneho konania Göta hovrätt - Švédsko. Vec C-101/01).

Spodná časť formulára

17. V prípadoch, ak došlo k zníženiu jej dôstojnosti či vážnosti v spoločnosti. Pri určení jej výšky prihliada všeobecný súd hlavne na závažnosť vzniknutej ujmy, ako aj na okolnosti, za akých k porušeniu práv konkrétneho účastníka konania došlo. Ustanovenie § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka teda nelimituje súd pri priznaní rozsahu náhrady nemajetkovej ujmy. Posúdenie týchto okolností ponecháva na úvahu súdu, ktorá však však nemôže byť bezbrehá, ale musí spočívať na logických a legitímnych faktoch. Je nepochybné, že mantinely, v rámci ktorých by sa mala pohybovať takáto úvaha súdu, musia byť istým spôsobom dané, pričom táto ich danosť je závislá od individuality každého prípadu a zároveň musí byť podmienená dôvodmi, na ktorých sa priznanie zakladá. To však neznamená, že priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch musí mať pre určitý okruh zásahov do práv spojených s ochranou osobnosti taký rozsah, pri iných zase onaký alebo že vzniknutý zásah musí byť automaticky spojený s verdiktom súdu o nepriznaní takejto náhrady. Podstatná je jedinečnosť prípadu a s tým spojená konkrétna intenzita zásahu a jej následky. Na základe toho potom všeobecný súd rozhodne o návrhu na

priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za porušenie práv a v odôvodnení svojho rozhodnutia predstaví dôvody, ktoré ho k vyslovenému záveru viedli (obdobne III. ÚS 238/08).

18. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).